

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 313/07-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. decembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť R., s. r. o., N., zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. M., B., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zákazu diskriminácie podľa čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 24 C 151/2002-256 z 11. septembra 2006 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Cob 170/2006-302 zo 14. februára 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. mája 2007 doručená sťažnosť R., s. r. o., N. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom

JUDr. Ľ. M., B., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 24 C 151/2002-256 z 11. septembra 2006 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Cob 170/2006-302 zo 14. februára 2007 v konaní o zaplatenie 1 202 852 Sk s prísl. z dôvodu náhrady škody.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že *„podanie tejto ústavnej sťažnosti sťažovateľom má svoj pôvod v obchodnoprávnom spore medzi sťažovateľom a obchodnou spoločnosťou E., spol. s r. o. (ďalej len „obchodná spoločnosť“). Sťažovateľ a obchodná spoločnosť uzavreli zmluvu o dielo, v zmysle ktorej sťažovateľ dodal ako subdodávateľ obchodnej spoločnosti rozvádzače RK-1 a RK-2, ktoré použila obchodná spoločnosť na výrobu rozvodne NN v objekte Obchodné centrum D. B. (...).*

V noci z 19. na 20. júna 2000 vypukol v zmienenom objekte požiar hlavnej rozvodne NN. Vzhľadom na tú skutočnosť, že sťažovateľ odmietol niesť zodpovednosť ako jediný subjekt za vznik požiaru z ďalej uvádzaných dôvodov, obchodná spoločnosť podala dňa 21. 6. 2002 žalobu na Okresný súd Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) proti sťažovateľovi. Touto žalobou sa domáhala toho, aby okresný súd zaviazal sťažovateľa na zaplatenie istiny 1 202 852 Sk a úroku z omeškania vo výške 17,6 % ročne. Okresný súd svojim rozsudkom sp. zn. 24 C 151/2002 z 11. 9. 2006 vyhovel návrhu obchodnej spoločnosti v celom žalovanom rozsahu.

Sťažovateľ preto odvolaní zo dňa 3. 11. 2006 napadol rozsudok okresného súdu na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). Krajský súd svojim rozsudkom sp. zn. 4 Cob 170/2006-302 zo 14. 2. 2007 potvrdil vo veci samej rozhodnutie okresného súdu“.

Sťažovateľ zastáva názor, že namietané rozsudky okresného súdu a krajského súdu porušujú jeho základné právo vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základné právo na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zákaz diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí sťažovateľ v tom, že okresný súd ani krajský súd nevykonali ním navrhované dôkazy. Sťažovateľ žiadal, aby v konaní bol ustanovený znalec, ktorý by zistil príčiny požiaru. Namiesto toho sa okresný súd a krajský súd uspokojili so znaleckým posudkom predloženým žalobcom. Tým, že okresný súd a krajský súd neakceptovali návrh sťažovateľa na ustanovenie znalca, bola porušená zásada rovnosti zbraní. Podľa názoru sťažovateľa rozsudky okresného súdu a krajského súdu majú nedostatočné odôvodnenie.

Sťažovateľ si uplatnil primerané finančné zadosťučinenie v celkovej sume 2 759 269 Sk, ktoré pozostáva z istiny v sume 1 202 852 Sk, úroku z omeškania v sume 951 695 Sk a trov konania v sume 304 714 Sk a ktoré sťažovateľ musel žalobcovi zaplatiť. Ďalej si sťažovateľ uplatnil aj primerané finančné zadosťučinenie v sume 300 000 Sk z dôvodu nutnosti prijatia mimoriadnych opatrení, s ktorými bol spojený nadmerný stres, napätie a podnikateľské riziko.

Pokiaľ ide o porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, okresný súd a krajský súd tieto práva sťažovateľa porušili tým, že ho zaviazali na náhradu škody spolu s úrokom z omeškania a sťažovateľ túto povinnosť podľa rozsudku splnil, čím nastalo zmenšenie jeho majetku.

Porušenie základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru vidí sťažovateľ v tom, že nebol

akceptovaný jeho návrh na vykonanie dôkazu, zatiaľ čo žalobcov návrh na vykonanie dôkazov akceptovaný bol, čím došlo k zvýhodneniu žalobcu a diskriminácii sťažovateľa. Ďalej bola rovnosť v konaní porušená aj tým, že okresný súd a krajský súd presunuli celé bremeno zodpovednosti za škodu iba na sťažovateľa.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 24 C 151/2002-256 z 11. septembra 2006 a rozsudok krajského súdu č. k. 4 Cob 170/2006-302 zo 14. februára 2007, vrátil vec na ďalšie konanie, priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 759 261 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 36 856 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 74/07).

Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu č. k. 24 C 151/2002-256 z 11. septembra 2006 a rozsudku krajského súdu č. k. 4 Cob 170/2006-302 zo 14. februára 2007 vyplýva, že v konaní bolo preukázané, že výrobca kompenzačného rozvádzača nedodrжал príslušné predpisy pri výrobe tohto zariadenia, opomenul v rámci kusovej skúšky vykonanie medzného oteplenia čiastočne typovo skúšaných rozvádzačov, čím porušil príslušné technické normy vzťahujúce sa na výrobu elektrických zariadení. Rovnaká povinnosť uviesť na trh iba bezpečné výrobky sa vzťahuje aj na dovozcu výrobku, ktorým bol v danom prípade sťažovateľ, ktorý dodaním výrobku nezodpovedajúcemu príslušným normám z hľadiska technického aj bezpečnostného porušil všeobecne záväzné právne predpisy. Výšku žalobcovi priznanej škody v súdnom konaní stanovil vo svojom znaleckom posudku Mgr. H., ktorý pri určovaní výšky škody vychádzal z fyzickej ohliadky samotného miesta požiaru realizovanej bezprostredne po vzniku požiaru v júni 2000 a z účtovných dokladov predložených žalobcom potvrdzujúcich ceny jednotlivých položiek. Rovnako aj svedkovia potvrdili nevyhnutnosť množstva náterov a ďalších prác vykonávaných po požiari na odstránenie následkov, aj keď požiar vznikol v rozvodni, následky sa týkali aj ďalších súvisiacich priestorov znečistených dymom a taktiež káblov, ktoré boli znehodnotené

v podstatne väčšej dĺžke ako káble nachádzajúce sa v rozvodni. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že jednoznačnou príčinou vzniku požiaru bola nesprávna voľba prierezu a spôsob inštalácie vnútorných vodičov kompenzačných rozvádzačov, následkom čoho došlo pri plnej prevádzke k prehriatiu vodičov a následnému požiaru v RK-1. Vnútorne zapojenie rozvádzačov mal skontrolovať samotný výrobca. Výrobca porušil právne predpisy pri výrobe elektrického zariadenia zanedbaním vykonania skúšky medzného oteplenia, sťažovateľ chybný výrobok ako subdodávateľ dodal do rozvodne NN OC D., vinou prehriatia vodičov rozvádzača RK-1 vznikol požiar, ktorý spôsobil škodu uplatňovanú žalobcom.

Ústavný súd je toho názoru, že rozsudkom okresného súdu č. k. 24 C 151/2002-256 z 11. septembra 2006 a rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Cob 170/2006-302 zo 14. februára 2007 nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľa, a to práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zákaz diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti. Nie je zrejmé, aby okresný súd a krajský súd napadnutými rozsudkami porušili uvedené základné práva sťažovateľa. Napadnutý rozsudok okresného súdu a krajského súdu nemá zjavne neodôvodnený ani arbitrárny charakter.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené a s poukazom na to, že obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

V nadväznosti na tento záver ústavný súd odmietol aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 116/05) vychádzajúc z toho, že absencia porušenia ústavnoprávných princípov vylučuje založenie

sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľov hmotnoprávneho charakteru. Ústavný súd totiž v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosné princípy vyplývajúce z čl. 46 až 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom toho, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy.

Ústavný súd zo spisu okresného súdu sp. zn. 24 C 151/2002 a krajského súdu sp. zn. 4 Cob 170/2006 nezistil porušenie princípu rovnosti účastníkov v konaní.

Ústavný súd zdôrazňuje, že hodnotenie dôkazov podľa ustanovenia § 132 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku je úlohou všeobecného súdu, ktorý ich hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.

Úlohou ústavného súdu nie je hodnotiť dôkazy, ale zistiť, či všeobecné súdy postupovali podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 dohovoru, teda či zabezpečili spravodlivý proces pre všetkých účastníkov bez znakov diskriminácie alebo svojvôle a zaistili im aj rovnosť zbraní.

Všeobecný súd v danom prípade umožnil účastníkom prezentovať svoje názory na predmet sporu aj za účasti znaleckého dokazovania zabezpečeného účastníkmi. Skutočnosť, že všeobecný súd nevyhodnotil dôkazy tak, ako si želal sťažovateľ, nie je dôvodom na porušenie jeho práva na rovnosť v súdnom konaní a nie je ani prejavom jeho diskriminácie v konaní pred všeobecným súdom.

Sťažovateľ napáda aj neústavnosť prvostupňového rozsudku okresného súdu, o čom svedčí aj petit sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Proti tomuto rozsudku sťažovateľ mohol podať opravný prostriedok, čo aj vykonal. O opravnom prostriedku rozhodol príslušný odvolací súd, ktorý využijúc svoju právomoc preskúmať na základe podaného odvolania prvostupňový rozsudok poskytol tak sťažovateľovi ochranu, ktorej sa domáhal.

Princíp subsidiarity obsiahnutý v čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu bezprostredne preskúmať prvostupňové rozhodnutie všeobecného súdu (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V tejto časti ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prorokovanie.

Na základe uvedeného rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. decembra 2007